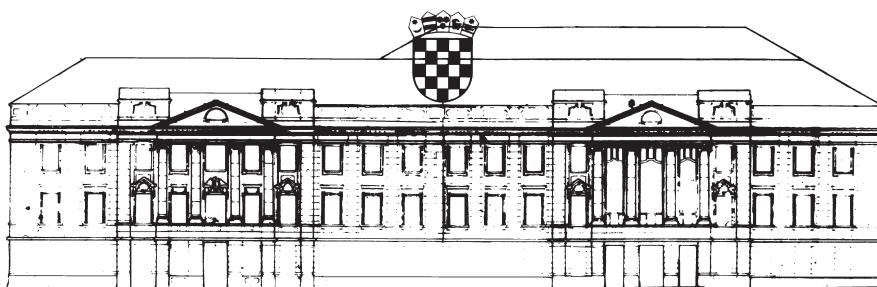

izvješća

HRVATSKOGA

SABORA

ISSN 1845-9404

GODINA XX.

BROJ 500

ZAGREB, 29. I. 2009.

7. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

**DONESEN PRORAČUN
REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2009.**

Rob zell	40,70	39,44	Ts
Rob zell	40,30	40,62	V
Rob zell	12,12	11,92	V
Probitexsoft	0,25	0,55	V
Rob zell's telecom	9,25	9,50	V
	26,15	26,50	V

SADRŽAJ

- PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU, S PROJEKCIJAMA DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2010. GODINU I 2011. GODINU; PRIJEDLOZI FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2009. GODINU S PROJEKCIJAMA ZA 2010. I 2011. GODINU – HRVATSKIH VODA, HRVATSKIH CESTA, DRŽAVNE AGENCIJE ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA, HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU, FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA I FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2009. GODINU, I PROJEKCIJE ZA 2010. I 2011. GODINU (KONSOLIDIRANO)	15
- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU	11
- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	13
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA	15
- PRIJEDLOG ZAKONA O PRIZNAVANJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA	16
- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ARHITEKTONSKIM I INŽENJERSKIM POSLOVIMA I DJELATNOSTIMA U PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI	17
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU BROJ 7598 HR ZA PROJEKT UNAPRJEĐENJA HITNE MEDICINSKE POMOĆI I INVESTICIJSKOG PLANIRANJA U ZDRAVSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ	18
- PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANA PROGRAMSKOG VIJEĆA HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE ZA PREOSTALI DIO MANDATA	19

PRIKAZ RADA:

– 7. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 19, 20, 21, 26, 27. I 28. STUDENOGA TE 3, 4, 5, 9, 10, 11. I 12. I 15. PROSINCA 2008.

PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU, S PROJEKCIJAMA DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2010. GODINU I 2011.GODINU; PRIJEDLOZI FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2009. GODINU S PROJEKCIJAMA ZA 2010. I 2011. GODINU – HRVATSKIH VODA, HRVATSKIH CESTA, DRŽAVNE AGENCIJE ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA, HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU, FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA I FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA 2009. GODINU, I PROJEKCIJE ZA 2010. I 2011. GODINU (KONSOLIDIRANO)

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Manji proračunski deficit

Posljednjeg dana zasjedanja u 2008., 15. prosinca, Hrvatski je sabor, nakon poduze rasprave i izjašnjanja o amandmanima, donio Državni proračun za 2009. godinu, „težak“ 127 milijardi kuna. Naime, nakon rasprave o Prijedlogu tog dokumenta, na sjednici 10. prosinca, Vlada je svojim amandmanima reducirala prvo-bitno predviđene proračunske rashode za oko 2 milijarde kuna. Zahvaljujući tome planirani deficit je smanjen sa 1,6 posto BDP-a na 0,88 posto, od čega 0,72 posto otpada na deficit središnje države a 0,16 posto na izvanproračunske korisnike. Uvodno spomenimo i to da su odbijeni svi amandmanski zahtjevi zastupnika (79) za preusmjeravanje dijela sredstava sa stavki Ministarstva obrane SOA-e i dr. u razne lokalne i projekte regionalnog karaktera.

Proizlazi to iz Prijedloga državnog proračuna za 2009. godinu. Hrvatski sabor je o njemu i o pripadajućim finansijskim dokumentima raspravljao 10. prosinca 2008. godine.

O PRIJEDLOGU

Planirani ukupni prihodi za 2009. godinu bilježe porast od 5,2 posto u odnosu na planirane u 2008. godini, a rashodi poslovanja 6,9 posto. U 2010. godini planira se prihod od 131,9 milijardi kuna (rast 5,9 posto), a u 2011. godini 140,6 milijardi kuna (rast 6,6 posto), stoji u Prijedlogu proračuna.

U 2009. godini predviđa se rast sredstava za zdravstvo od 24,7 posto u odnosu na 2008. godinu, a za mirovine 4,1 posto. Izdvajanja za socijalno osjetljive skupine povećavaju se za 182 milijuna kuna odnosno za 6,6 posto. Rodiljne naknade i dječji do-

platak rastu za 288 milijuna kuna ili 7,9 posto i iznose nešto više od 2 milijarde kuna. Rast poreznih prihoda predviđa se za 3,4 posto odnosno 69,9 milijardi kuna, pri čemu se najviše planira od PDV-a, 44,4 milijarde kuna. Prihodi od doprinosa planiraju se u iznosu od 43 milijarde kuna, što je porast od 4 posto. Proizlazi to iz prijedloga proračuna i uvodnog obrazloženja ministra financija Ivana Šukera.

RADNA TIJELA

Razmotriviši Prijedlog proračuna, radna tijela, osim **Odbora za turizam**, predložila su Hrvatskom saboru donošenje proračuna. U raspravi na sjednici potonjeg Odbora rečeno je da je predlagatelj trebao imati u vidu nezamjenjiv doprinos prihoda od turizma i predviđeno usporavanje rasta međunarodne turističke potražnje i smanjivanje prometa.

Odbor za zakonodavstvo nije imao primjedbi kao ni **Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odbor za obranu, Odbor za pravosuđe te Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo.**

U raspravi na sjednici **Odbora za financije i državni proračun** izražena je sumnja u realizaciju planiranih prihoda državnog proračuna za 2009. godinu, s obzirom na očekivano smanjenje gospodarskih aktivnosti. Predviđeni manjak od 4,3 miliarde kuna posljedica je, prema jednom od iznesenih mišljenja, rastrošnosti državne administracije koja nerealno podupire velike investicijske projekte, a ne provođenje obveza iz Kolektivnog ugovora o plaćama zaposlenika u državnim i javnim službama.

Pojedini članovi **Odbora za gospodarstvo** izrazili su neslaganje i zabrinutost gospodarskom politikom, koja je zacrtana proračunom za 2009. godine.

Na sjednici **Odbora za razvoj i obnovu** postavljeno je, među ostalim, pitanje o sigurnosti za investitore u postojećim gospodarskim uvjetima i globalnoj krizi.

Na **Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** ukazano je na potrebu da rast sredstava za financiranje udruga i ustanova nacionalnih manjina barem prati prosječni rast rashoda državnog proračuna (s tim u vezi je i amandman Odbora).

Većina članova **Odbora za rad i socijalno partnerstvo** pozdravila je napore Vlade Republike Hrvatske da i u uvjetima krize čini velike napore da se zadrže dostignuta socijalna prava i da se očuva standard socijalno najosjetljivijih skupina građana.

Državni proračun za 2009. godinu velik je iskorak za zdravstveni sustav. Njime se prvenstveno omogućava nužna reforma zdravstva i uvode temelji za poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga svim kategorijama stanovništva,

neka su od mišljenja članova **Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb.**

U raspravi na sjednici **Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske** naglašena je važnost projekata kojima se osigurava obostrana povezanost i informiranost Hrvatske i Hrvata u svijetu, a koje hrvatska Vlada finansijski podupire.

Članovi **Odbora za ratne veterane** većinom su podržali Prijedlog proračuna imajući razumijevanje da se donosi u vrijeme krize i recesije svjetskog gospodarstva.

Pojedini članovi **Odbora za zaštitu okoliša** izrazili su nezadovoljstvo zbog smanjenja proračunskih sredstava za zaštitu prirode u odnosu na 2008. godinu. Sudionici rasprave na sjednici **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** ukazali su na relativno zadovoljavajući položaj znanosti i obrazovanja u Prijedlogu proračuna.

Na sjednici **Odbora za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj** izraženo je i mišljenje da deficit proračuna nije samo rezultat povećanja plaća, već izostanak reformi državne uprave, zdravstva i mirovinskog osiguranja.

U raspravi na **Odboru za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo** istaknuto je, među ostalim, da se zadržavanje gospodarskog rasta od 2 posto neće negativno odraziti na konkretne infrastrukturne projekte Ministarstva.

Na **Odboru za pomorstvo, promet i veze** naglašena je, među ostalim, potreba proširenja brzobrodskih linija za koje postoji velik interes i potpora za gradnju brodova.

U raspravi na sjednici **Odbora za informiranje, informatizaciju i medije** rečeno je da se smanjuju sredstva za informatizaciju, ali i da se ona troše netransparentno.

Sredstva planirana za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu za 2009. godinu realno su manja od onih u 2008., što će se negativno odraziti na realizaciju razvojnih projekata jedinica lokalne i područne

(regionalne) samouprave, rečeno je, među ostalim, na sjednici **Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.**

RASPRAVA

Usporavanje gospodarskog rasta

Na sjednici Hrvatskoga sabora o Prijedlogu državnog proračuna uvodno je govorio predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr.sc. **Ivo Sanader.** Predloženi proračun stvarao se u dramatičnim uvjetima globalnih ekonomskih promjena te u okviru zadanih hrvatskih uvjeta i okolnosti, rekao je. Posljednjih mjeseci svjedoci smo širenja svjetske finansijske i gospodarske krize. Naravno da i Hrvatska osjeća posljedice promijenjenih uvjeta u okruženju.

Međutim, dosadašnje finansijske udare dočekivali smo dobro pripremljeni, podsjetio je. Naš se bankarski sustav pokazao stabilnim, a s pravilnim odlukama izbjegli smo finansijske turbulencije koje su zahvatile mnoge zemlje širom Europe i svijeta. Hrvatska je u pravom trenutku uspjela reagirati na posljedice nestabilnosti svjetskih i europskih finansijskih tržišta, a Vlada je to učinila u suradnji s Hrvatskom narodnom bankom, rekao je dr.sc. Sanader.

Uzimajući u obzir ekonomska kretanja u okruženju i šire, kad projekcije govore o značajnom usporavanju gospodarskog rasta i recesiji u većini zemalja, i u Hrvatskoj očekujemo u 2009. godini usporavanje gospodarskog rasta na oko 2 posto. U takvim nepovoljnim makroekonomskim uvjetima fiskalna politika ostaje u fokusu provođenja sveukupne ekonomske politike ove Vlade, rekao je. Spomenuo je da je njegova Vlada još 2004. godine odabrala fiskalnu politiku usmjerenu smanjivanju deficitu u razdobljima pojačanih

prihoda kako bi Hrvatska bila pripremljenija za razdoblja slabijih prihoda. Vlada je s dosadašnjim proračunima pokazala da se s manjom potrošnjom, uz jasne strateške prioritete i dobro osmišljene programe, može osigurati razvojni kontinuitet uz zadovoljenje potreba stanovništva. Podsjetio je na dosadašnja ulaganja u razvoj te vraćena socijalna prava (rodiljama, braniteljima, umirovljenicima).

I u uvjetima krize u 2009. godini jedan od ključnih ciljeva ostaje postizanje ravnomjernosti između razvojnih imperativa i socijalne pravednosti. Obitelji, stari, mlađi, branitelji, nezaposleni, osobe s posebnim potrebama bile su i ostaju u središtu proračunskih prioriteta, rekao je dr.sc. Ivo Sanader.

I u ovom proračunu sva stečena prava bit će poštovana, sva zakonska prava osigurana, jer Vlada ima odgovornost, kako prema hrvatskom gospodarstvu, tako i prema hrvatskim građanima. Pregovorima i razgovorima s poslodavcima i sindikatima potvrdili smo čvrsto opredjeljenje Vlade za socijalni dijalog. Time smo i potvrdili da smo u Hrvatskoj razvili istinsko socijalno tržišno gospodarstvo u kojem socijalni partneri aktivno sudjeluju u kreiranju gospodarske politike, ali i u preuzimanju svog dijela odgovornosti.

Uravnoteženi proračun

Prijedlog proračuna za 2009. godinu pripremljen je u okviru socijalnog dijaloga i jasnog opredjeljenja Vlade da poštuje odluku sindikata o neprihvaćanju prijedloga o odgodi rasta plaća u državnom sektoru, naveo je, među ostalim.

Vlada će učiniti izuzetan napor da predloži koncept uravnoteženoga proračuna pa će u zakonskom roku podnijeti amandmane i učiniti sve da deficit državnog proračuna bude ispod jedan posto domaćeg bruto proizvoda. Time Vlada Republike Hrvatske šalje jasnu poruku da Hr-

vatska zna i može upravljati svojim javnim financijama i u kriznim vremenima, naglasio je.

Istaknuo je važnost sveobuhvatne reforme zdravstva koja će osigurati dosta sredstava za financiranje svih potreba zdravstvenog sustava i u konačnosti hrvatskim građanima omogućiti kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Reformom se uvode novi izvori financiranja, ali za mlađe, stare, nezaposlene, za one ispod dohotovnog cenzusa, sredstva će se izdvajati iz proračuna. Zdravstveni sustav bio je glavni generator dugova države prema gospodarstvu, podsjetio je, dodavši da je predložena reforma u funkciji jačanja gospodarstva.

Izradili smo proračun koji, unatoč nužnosti smanjivanja potrošnje, neće dopustiti da hrvatski građani nose sav teret ekonomске krize. Predviđena su dodatna izdvajanja za mirovine i socijalna davanja od 1,8 milijardi kuna. Uz to, država će i dalje aktivno pridonositi gospodarskom rastu. Nastaviti će se s kapitalnim ulaganjima (neki novi programi se neće realizirati u opsegu kakav bi bio da nema krize) i u 2009. godini planiraju se na dosadašnjoj prosječnoj razini, od 3 do 3,5 milijardi kuna. Isto tako zadržava se kontinuitet poticaja poduzetništvu s oko 5,1 milijardi kuna. Nastavlja se i s ulaganjem u regionalni razvoj, u poljoprivredu, u ruralni razvoj te s izdvajanjima za obrazovanje i znanost na prosječnim razinama proteklih godina.

2009. godina neće biti jednostavna jer Hrvatsku čekaju brojni izazovi, poručio je dr.sc. Sanader. Čekaju nas i važni uspjesi od priključenja NATO-u u travnju do završetka pregovora s Europskom unijom do kraja 2009. godine. To su važni koraci koji će dati dodatni poticaj razvoju i kvaliteti života u Hrvatskoj i, među ostalim, ojačatiće hrvatsku poziciju na tržištu kapitala. Reforme koje smo dosad činili i koje dalje provodimo, prvenstveno zbog nas samih, mogućeće da dovedemo hrvatsko

gospodarstvo do snažnijeg rasta. Do tog cilja možemo stići jedino zajedničkim naporima, zaključio je predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr.sc. Ivo Sanader.

Najveći problem – sredstva za deficit

Dodatno obrazloženje Prijedloga proračuna dao je ministar finansija Ivan Šuker. Hrvatska nikad dosad nije predlagala proračun u ovakvim situacijama, kao ni mnoge zemlje u zadnjih 50 godina. Mnoge zemlje gospodarski puno snažnije od nas planiraju gospodarski rast na razini 2008. godine, iako je upitno hoće li biti toliki. Hrvatska ne može proći bez utjecaja onog što se događa u Europskoj uniji. Možemo određenim protumjerama pokušati održati razinu proizvodnje i radna mjesta, naglasio je.

U nastavku je govorio o makroekonomskim pokazateljima na kojima se zasniva Prijedlog proračuna za 2009. godinu. Predviđa se gospodarski rast od 2 posto, iako ćemo se svi silno pomučiti da to ostvarimo, rekao je ministar. Predviđena inflacija je 3,5 posto. Rashodi se predviđaju u iznosu od 128,9 milijardi kuna, što je 6,9 posto više u odnosu na 2008. godinu, nominalno 4,3 milijarde kuna (deficit). Dva su osnovna razloga tome – povećanje plaća i povećanje sredstava za zdravstvo. Povećanje plaća od 6 posto ili 1,8 milijardu kuna temelji se na Sporazumu iz 2006. godine, koji je potpisani u drugim uvjetima. Tada je gospodarski rast bio 5,8, a inflacija ispod 3 posto. U odnosu na sredstva za plaće u 2008. godini to je rast od 8,2 posto. Vidi se da je to izuzetan napor za državni proračun. No, nismo si željeli priuštiti ono što se dogodilo prije sedam godina, kad su se po direktivi MMF-a morali otkazati određeni sporazumi, a uslijedile su silne tužbe koje su državu više koštale, rekao je ministar.

Predviđa se rast materijalnih troškova u iznosu od 582,5 milijuna ku-

na. Sredstva su namijenjena MUP-u i MORH-u radi borbe protiv korupcije i ulaska u NATO. Najviše rastu izdvajanja za zdravstvo zbog strukturnih reformi. Na taj način, kako se predviđa, riješit će se dugogodišnji dugovi u zdravstvu. Tu je uračunat i novac za domaću komponentu u pretpriistupnim fondovima Europske unije. Kad je riječ o potonjem, Hrvatska je do 30. studenoga 2008. godine ugovorila gotovo 94 posto sredstava kroz PHARE plan, što nije uspjelo ni jednoj zemlji u tranziciji, istaknuo je ministar Šuker.

Najveći problem u 2009. godine bit će deficit proračuna, odnosno gdje naći sredstva za njegovo financiranje, naglasio je. Domaće finansijsko tržište je ograničeno, a isto tako i međunarodno tržište. To je razlog zašto težimo nultom deficitu, uravnoteženom proračunu. Država će svoje potrebe financiranja kredita iz 2002. i 2003. godine podmiriti u prvom kvartalu 2009. godine na inozemnom tržištu. Ali sve što uzmemo na domaćem tržištu za financiranje deficitu uzeli smo gospodarstvu, upozorava ministar. Uz to, stvarna je opasnost i silne napore će trebati uložiti u reprogramiranje 8,4 milijarde eura (kredita, deficit) hrvatskoga gospodarstva (uz veće kamatne stope) i 4 milijarde deficitu tekucég platnog računa. – To su naši problemi i ako to ne napravimo čeka nas sudbina Mađarske, Latvije, Ukrajina, Srbije, Islanda i drugih, a svi koji smo pregovarali s MMF-om znamo što to znači, zaključio je ministar Ivan Šuker.

Prolongirati otplatu zajmova

Predloženi Proračun trebao bi osigurati socijalni mir do lokalnih izbora u svibnju 2009., a tada će zasigurno uslijediti rebalans, konstatirao je **Damir Kajin**, predstavnik **Kluba zastupnika IDS-a**. Naime, 2009. će biti prva u nizu teških godina za koje Hrvatska, zaslugom ove Vlade, nije spremna. Prve žrtve krize bit će naše

tvrte, a ako one ostanu bez novaca „jao si ga svima nama”. Da bismo izbjegli intervenciju MMF-a država bi trebala prolongirati otplatu do spjelih zajmova. Neizvjesno je i kako ćemo servisirati 28 do 30 mldr. dolara uvoza, ako se banke i poduzeća 2009. ne zaduže u inozemstvu (bez uvoza hrvatski proračun se također raspada). Ključno je pitanje, znači, kako spasiti gospodarsku, odnosno proračunsку osnovu zemlje i građane. Budući da nemamo novaca za interventne fondove u gospodarstvu, jedino je rješenje da se država malo „poigra” s PDV-om (produženjem roka naplate s 30 na 60 dana spasili bismo brojna radna mjesta). Osim toga, banke bi trebale vratiti kamate na kredite na razinu s početka 2008.

Ideesovci nisu pobornici zamrzavanja plaća u javnom sektoru ni ograničavanja rada trgovcima nedjeljom u turističkoj sezoni, napominje Kajin (dakako, radnicima treba платiti prekovremen rad). Napominju da je osnovni problem u tome što je od 2003. osjetno povećan broj zapošljenih u javnom sektoru i što je proračunski novac raspoređen za razne mostove i druge političke projekte („uglavnom se usmjerava tamo gdje je na vlasti HDZ”). Osim toga, stalno se pokrivaju gubici raznim djelatnostima. Na Vladi je velika odgovornost jer u proteklih pet godina nije imala hrabrosti za suštinsku reformu brodogradnje i nije uspjela pokrenuti Hrvatsku, kao što je obećala. Stoga bi najbolji „new deal” bili novi izbori, zaključio je Kajin.

Na njegove riječi reagirao je premijer **Sanader**. Naglasio je da se Vlada i on osobno, a i vladajuća koalicija, zalažu za ravnomjerni razvoj svih krajeva Hrvatske, bez obzira na to tko je tamo na vlasti. U prilog tome citirao je navode dužnosnika Istarske županije prema kojima je Istra u spomenutom razdoblju dobila puno veću potporu iz državnog proračuna nego u mandatima svih predhodnih vlada. Činjenica da 2008.

godine ne može početi gradnja prijeko potrebnog tunela kroz Učku ne može biti razlog da ne ide Pelješki most (jedino će se prolongirati završetak tog projekta). Riječ je o projektu koji ima iznimnu političku, nacionalnu i gospodarsku važnost, naglašava premijer (ne možemo dopustiti da hrvatski građani s juga zemlje kad putuju u drugi grad ili općinu moraju nositi sa sobom osobne dokumente).

Instrument političke ekonomije

Predloženi dokument nije element ekonomске politike nego prije svega instrument političke ekonomije, konstatirao je mr.sc. **Zoran Milanović**, glasnogovornik **Kluba zastupnika SDP-a**. Proračun za 2009. se donosi u posebno teškim uvjetima, što priznaje i sama Vlada. Budući da se u Hrvatskoj već godinama troši više od realnih mogućnosti, moglo bi se reći da je globalna finansijska kriza samo okidač, ali ne i pravi uzrok naših problema (pokrivanje deficitu zaduživanjem u inozemstvu ne može biti trajno rješenje). Dokument koji je ponudila Vlada neuuspjela je kopija prošlogodišnjeg Proračuna, i u njemu ne vidimo odgovore na ključne hrvatske probleme („nemamo iluziju“ da ga možemo popraviti i zato naš Klub neće uložiti amandmane). Na osnovi predloženog ne može se zaključiti da je država spremna napraviti zaokret u fiskalnoj politici kako bi svojim primjerom ukazala na potrebu da se i drugi subjekti ponašaju racionalnije. Još prije nekoliko dana Vlada se zalažala za nulti deficit a sada predlaže Proračun s novim deficitom i to bez jasne sheme njegova financiranja, negodovao je zastupnik.

Podupiremo zahtjeve da se u 2009. održi životni standard radnika, umirovljenika i socijalno ugroženih, ali smatramo da je Vlada trebala jasno ukazati na kojim će se stavkama ostvariti uštede, kako bi se smanjila potreba za novim zaduživanjem.

Simptomatično je, također, da su u Prijedlogu proračuna smanjeni poticaji u proizvodnji, potpore obrtnicima, te malim i srednjim poduzetnicima, poticaji u poljoprivredi te za poslovne zone. Istanjio se i proračun Ministarstva za regionalni razvoj te fondova za razvoj i zapošljavanje i za regionalni razvoj, a rezervirano je i manje sredstava za razvoj hrvatskih otoka. Unatoč tome Vlada uporno zagovara projekte koje neki zovu Potemkinovim selima. Pitanje je i koliko je realna planirana stopa gospodarskog rasta od 2 posto. Tražimo od Vlade da upozna javnost i sa skrivenim rizicima (troškovi zdravstvene reforme i stanje u brodogradnji). Vlada mora imati jasnu antirecesiju politiku u odnosu na gospodarstvo, a to znači da u strukturi Proračuna treba biti jasnije izražena potpora kroz ugroženih gospodarskih sektora (npr. drvna, tekstilna, obućarska ili metalna industrija). Tražimo i jasan plan financiranja državnog duga, a trebalo bi napraviti i plan oporavka.

Poticati gospodarske aktivnosti

Klub zastupnika HNS-a ne može podržati ovakav Prijedlog proračuna, izjavio je njihov predstavnik **Zlatko Koračević**. U nastavku se osvrnuo na odnos proračunskih prihoda i rashoda, podsjećivši na činjenicu da naše društvo godinama troši oko 2,5 mld. eura više nego što proizvodi roba i usluga (to je rezultiralo vanjskim dugom od 37 mld. eura). Procjenjuje se da će rast hrvatske ekonomije u 2009. biti bliži nultoj, pa i negativnoj stopi, što znači da će biti vrlo teško ostvariti planirane prihode, upozorava zastupnik. Nažalost, u Prijedlogu proračuna nema sustavnih mjera za stvaranje nove vrijednosti, posebno u trenutku kad nemamo mogućnosti za zaduživanje, pogotovo na stranim tržištima. S obzirom na predviđeno smanjenje potrošnje i uvoza, otežan pristup kreditima i smanjene investi-

cijeske aktivnosti absurdno je očekivati porast prihoda od naplate PDV-a, napominje dalje. Budući da je hrvatsko gospodarstvo već duže u krizi, posebno strukturnoj, ne može se očekivati ni značajnije povećanje iznosa poreza na dobit, a isto vrijedi i za trošarine. Mi nismo protiv povećanja plaća državnih službenika, ali smatramo da bi njihova visina trebala ovisiti o efikasnosti. Nismo ni protiv predloženih infrastrukturnih projekata, no pitanje je ima li hrvatska ekonomija u ovom trenutku snage za njihovu realizaciju. Hrvatska zbog svoje prezaduženosti treba ići prema uravnoteženom proračunu, a planirane rashode preusmjeriti prema poticanju gospodarskih aktivnosti, poručuje Koračević.

Nužne strategije za izlazak iz teškoća

Po riječima dr.sc. **Milorada Pupovca**, glasnogovornika **Kluba zastupnika SDSS-a**, ponuđeni Proračun je neka vrsta društvenog kompromisa kojim smo trenutno kupili socijalni mir, budući da nismo pripremljeni za kriznu godinu koja dolazi. To samo po sebi ne mora biti štetno, ako ne traje dugo, i ako se u međuvremenu pripremimo za pravi proračun. U prvom redu treba jačati već poduzete mjere zaštite od vanjske finansijske krize te osigurati sredstva za refinanciranje dugova. Treba naći načina da potaknemo mjere štednje, intenzivirati borbu protiv korupcije te što prije donijeti Zakon o regionalnom razvoju (to je istodobno i razvojna i socijalna mjera). U svakom slučaju, moramo se suočiti s unutarnjim i vanjskim elementima krize i što prije napraviti strategiju za izlazak iz teškoća. Iako svjestan nedostataka i privremenosti predloženoga dokumenta, naš Klub će dati priliku koaličijskoj Vladi da u što kraćem roku donese realan proračun i predviđi mjere za postepeno prevladavanje krize. Nažalost, nemamo mnogo vremena, podsjeća zastupnik.

Prijedlog državnog proračuna za 2009. izrađen je u neizvjesnom i promjenjivom ekonomskom okružju i zasigurno će proizvesti oprečna politička i stručna razmišljanja, primjetio je dr.sc. **Goran Marić**, predstavnik **Kluba zastupnika HDZ-a**. Ponuđeni dokument je u velikoj mjeri socijalnog karaktera, jer su planirani za 8,2 posto veći rashodi za plaće nego prethodne godine, a povećavaju se i izdvajanja za mirovine (4,1 posto), zdravstvo, i socijalu. Po ocjeni zastupnika HDZ-a, Državni proračun za 2009. je realno ostvariv, a sadržava i razvojnu komponentu. U prilog tome govori i činjenica da je predviđen dodatni porast sredstava za znanost i obrazovanje (izdvajanja za tu namjenu su posljednjih godina udvostručena). Budući da je Hrvatska dočekala razdoblje recesije znatno spremnija od drugih zemalja, procjenjuje se da će od 2009. godine moći zadržati makroekonomsku stabilnost i pozitivne trendove gospodarstva u cjelini. Zbog svega navedenog Klub zastupnika HDZ-a podržava Vladin Prijedlog državnog proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2009. te projekcije za 2010. i 2011.

Nastaviti započete investicije

Planirani gospodarski rast i proračunski prihodi teško će se ostvariti zaustavimo li investicijski ciklus, upozorava **Josip Friščić**, u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. Stoga započete investicije ne treba prekidati, jedino kod nekih valja prolongirati dinamiku ulaganja. Radi ravnomjernijeg razvoja svih krajeva treba nastaviti ulagati u komunalnu infrastrukturu, napomije zastupnik. I mi imamo šanse za oporavak ali, poput zemalja EU, moramo ulagati u tehnologiju 21. stoljeća (npr. u energetiku, zbrinjavanje komunalnog otpada, itd.). Kako reče, haesesovci misle da je trebalo otvoriti dijalog socijalnih partnera vezano uz plaće i ni jednog trenutka nisu bili za to da se raskinu kolektivni ugovori.

Planirana sredstva za povećanje plaća zasigurno onemogućavaju da Proračun bude uravnotežen, ali bez toga ne možemo očekivati ni efikasnu policiju i druge službe. Realno su planirani i troškovi zdravstvene reforme, a osigurana sredstva za potpore i poticaje u poljoprivredi jamče isplate na dosadašnjoj razini. Stoga će HSS podržati donošenje predloženog Proračuna za 2009., ali se zalaže za to da se deficit planira na što manjem nivou „kako bismo gospodarstvu dali više zraka”, zaključio je Friščić.

Umjesto stezanja remena ...

Predloženim se, kao ni ranijim proračunima, ne osigurava dovoljno sredstava za ujednačen i ravnomjeren razvitak svih regija, negodovan je dr.sc. **Vladimir Šišlagić**, predstavnik **Kluba zastupnika HDSSB-a**. Primjerice, Slavonija i Baranja su po visini bruto nacionalnog dohotka i ostalim pokazateljima najsiromašniji krajevi u Republici Hrvatskoj. Dakako, na Hrvatsku se odražavaju i posljedice američke krize, ali to se moglo ranije predviđeti, a ne da dobivamo poruke iz Vlade kako globalna kriza zaobilazi našu zemlju. Po mišljenju zastupnika u sadašnjim okolnostima predviđena stopa gospodarskog rasta je nerealno visoka. U takvoj socijalnoj situaciji previše je tražiti stezanje remena od radnika (uštede se mogu naći na drugim stawkama u proračunu). Izrazio je uvjerenje da će vladajuća koalicija, ali i sam predlagatelj, amandmanima promijeniti strukturu Državnog proračuna. Ne usmjeri li se više sredstava gospodarstvu, napose izvoznicima, te malom i srednjem poduzetništvu, HDSSB neće glasovati za Proračun, jer on ne otvara dugoročniju perspektivu u Republici Hrvatskoj.

... rezati nepotrebne troškove

Bojim se da ovu krizu nećemo iskoristiti za rezanje nepotrebnih

troškova (npr. potpore bolesnim gospodarskim granama) izjavio je **Ivan Čehok**, u ime **Kluba zastupnika HSLS-a** i HSU-a. Apelirao je na Vladu da ne smanjuje subvencije i potpore gospodarstvu, jer u protivnom ne samo da nećemo ostvariti planirani gospodarski rast, nego ćemo dovesti u pitanje likvidnost države te ugroziti i ovo malo zdravoga izvoznog gospodarstva koje još imamo. Bez finansijske podrške države, niskoakumulativne industrijske grane (tekstilna, kožarska i drvna industrija) neće moći opstati, upozorava zastupnik. Sredstva za tu namjenu – kaže – mogu se pronaći i na stawkama na kojima su planirani troškovi administracije koji su u nekih proračunskih korisnika previsoki. Zastupnici HSLS-a i HSU-a pozdravljaju predloženo povećanje sredstava za socijalne naknade i dječji doplatak, ali upozoravaju na to da se predviđenim izdvajanjima neće moći realizirati planirani projekti u području obrazovanja (počevši od pedagoških standarda). Mišljenja su da ne bi trebalo štedjeti ni u oblasti infrastrukture, jer bez izgrađene infrastrukture nećemo privući nove ulagače, što će se opet negativno odraziti na gospodarski rast.

Predloženim se uravnotežuju appetiti korisnika i cijelog društva s mogućnostima države, ali nastavi li se usporen priliv prihoda kakav se već nazire u nekim lokalnim sredinama, zacijelo će ubrzo uslijediti rebalans, prognozira Čehok.

Potpuno je svejedno hoćemo li u idućem razdoblju imati za vratom MMF ili ne, primjetio je dr.sc. **Furio Radin**, govoreći u ime **Kluba zastupnika nacionalnih manjina**. Naime, želimo li ublažiti posljedice sadašnje ekonomski situacije morat ćemo primijeniti upravo one anti-patične mjere koje preporuča ta institucija. Pripadnici manjina su svjesni da će morati snositi posljedice finansijske besparice, vjerojatno više od većinskog naroda, ali

nadaju se da to neće dugo trajati. Upravo zato što je riječ o ranjivim skupinama valja nastaviti proces pozitivne diskriminacije, napomije zastupnik. Među ostalim, za njihove institucije i udruge u Proračunu treba osigurati daleko više sredstava od predviđenih 7 mln. eura. Kako reče, njegov Klub će teška srca podržati predloženi dokument uz sugestiju da se dio nedostajućih sredstava namakne i intenzivnjom provedbom antikorupcijskih mjera i onih protiv organiziranog kriminala. Na kraju je izrazio uvjerenje da bi Državni proračun trebalo donijeti kvalificiranom, a ne običnom većinom zastupničkih glasova (takva je praksa i na lokalnoj razini).

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Željka Antunović (SDP)**, **Gordan Maras (SDP)**, **Tomislav Ivić (HDZ)**, **Nenad Stazić (SDP)**, **Dragica Zgrebec (SDP)**, **Frano Matušić (HDZ)**, mr.sc. **Vesna Buterin (HDZ)**, **Nadica Jelaš (SDP)**, dr.sc. **Ljubo Jurčić (SDP)**, dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)**, dr.sc. **Mirela Holy (SDP)**, **Boris Kunst (HDZ)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **Dubravka Šuica (HDZ)**, **Zvonimir Mršić (SDP)**, **Arsen Baćuk (SDP)**, **Krešimir Gulić (HDZ)**, mr.sc. **Tatjana Šimac Bonačić (SDP)**, **Brankica Crljenko (SDP)**, **Dino Kozlevac (SDP)**, dr.sc. **Roman Jarković (SDP)**, **Marija Lugić (SDP)**, mr.sc. **Tanja Vrbat (SDP)**, **Slavko Linić (SDP)**, **Nada Čavlović Smiljanec (SDP)**, **Mario Habek (SDP)**, dr.sc. **Dragutin Bodakoš (SDP)**, dr.sc. **Zdenko Franić (SDP)**, **Boris Miletić (IDS)** i **Boro Grubišić (HDSSB)**.

U završnom osvrtu ministar **Ivan Šuker** zahvalio je svima na raspravi. – Mislim da smo svi svjesni da će 2009. godina biti izuzetno teška i zahtjevna i da ćemo oko nekih stvari morati imati politički konsenzus, rekao je.

Rasprava je nakon toga bila zaključena.

IZJAŠNJAVA I GLASOVANJE O AMANDMANIMA

U nastavku sjednice, 15. prosinca 2008., uslijedilo je izjašnjava o podnesenim amandmanima i predloženim dokumentima. Predsjednik Sabora, **Luka Bebić**, informirao je zastupnike da je Vlada u međuvremenu podnijela šest amandmana kojima je reducirala proračunske rashode, kako bi se smanjio deficit i potreba za zaduživanjem države. Budući da se većina nazočnih složila s prijedlogom da se o tim amandmanima provede rasprava, ministar Šuker je obrazložio o čemu se radi.

Amandmani Vlade RH

Napomenuo je da se s prva tri amandmana predlaže smanjenje rashoda poslovanja središnje države u iznosu od 1.913.546.000,00 kuna te izdataka za nabavu nefinancijske imovine, u iznosu od 38.290.000,00 kuna (ukupno 1.951.836.000,00 kuna). Primjerice, rashodi za zaposlene smanjili bi se za 10 mln. kuna, materijalni rashodi za 54,1 mln., financijski rashodi za 45 mln. kuna, subvencije za 58 mln. kuna, itd. Restrikcije će najviše osjetiti Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (smanjenje za 1,7 mld.), zatim Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (98 mln.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (80 mln.), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (47,3 mln.), Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (10 mln. kuna), Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti financija (10 mln. kuna) te Ministarstvo finančija (smanjenje od 6,5 mln. kuna).

Amandmanom na Prijedlog finansijskog plana Hrvatskih cesta za 2009. godinu smanjuju se rashodi Hrvatskih cesta u ukupnom iznosu od 190 mln. kuna, a time i potreba za zaduživanjem kod tuzemnih banaka. Prema prijedlogu Vlade za

90 mln. kuna reducirao bi se Program gradnje i rekonstrukcije brzih cesta, a za 100 mln. kuna planirani iznos za rekonstrukcije i uređenje cesta na otocima (to se odnosi na Pelješki most). Predloženo je i smanjenje rashoda Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, u iznosu od 160 mln. kuna. Programi i projekti zaštite okoliša reducirali bi se za 120.307.000 kuna, projekti energetske učinkovitosti za 16 mln. kuna, a za postupanje s posebnim kategorijama otpada ostalo bi na raspolaganju 23.693.000 kuna manje nego što je prvobitno planirano.

Sestim Amandmanom iskazano je smanjenje ukupnog konsolidiranog manjka opće države, s ranije predloženih 1,6 posto BDP-a na 0,9 posto BDP-a (zahvaljujući smanjenju rashoda državnog proračuna i izvanproračunskih fondova).

Vlada bitno promjenila proračunske stavke

Nakon što je predsjedatelj otvorio raspravu **Milanka Opačić** je zatražila kraću stanku, kako bi se u **Klubu zastupnika SDP-a** konzultirali o naknadno pristiglim amandmanima. U nastavku sjednice prvi se javio za riječ **Slavko Linić**. Pred nama je potpuno novi Proračun za 2009., budući da je Vlada svojim amandmanima bitno promjenila proračunske stavke, prigovorio je (to je presedan u hrvatskoj praksi). Prihvati li se predloženo, bit će problema u realizaciji najavljenih programa, u prvom redu u cestogradnji, a neće biti dovoljno sredstava ni za zdravstvenu reformu i dr. Ocjena je Kluba zastupnika SDP-a da ovakav Proračun neće moći bitno utjecati na negativne posljedice krise.

Josip Leko je izvijestio o zahtjevu Kluba zastupnika SDP-a da Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav ocijeni ustavnost Vladinih amandmana kojima je ona naknadno smanjila proračun za oko dvije milijarde kuna. U takvoj situaciji zastu-

pnici nisu mogli ostvariti svoju ustavnu ulogu jer nisu znali koliko „teži” proračun o kojem su raspravljali, napominje Leko.

U stanci koja je uslijedila Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav razmotrio je sporne amandmane i utvrdio da nisu u suprotnosti s odredbama Ustava RH. O tome je zastupnike informirao predsjednik Odbora i potpredsjednik Sabora **Vladimir Šeks**.

U nastavku rasprave **Damir Kajin**, u ime **Kluba zastupnika IDS-a**, također je ustvrdio da je riječ o bitno izmijenjenom Proračunu u kojem su rashodi srezani za 1,95 mld., a deficit smanjen s 1,6 na 0,88 posto. Dobra je da se deficit smanjuje, ali naknadno prekrapanje proračuna je za svaku osudu (time najviše gubi zdravstvo, a i gospodarstvo, koje čeka jedna od najtežih godina od 95. na ovamo). Kako reče, ideesovci najviše žale zbog izostanka financijske injekcije kroz Hrvatsku banku za obnovu i razvoj. Naime, gospodarstvo ostaje bez kredita, treba reprogramirati 6 mld. eura glavnice, a za kapitalne investicije ostaje svega 3,6 mld. kuna, plus oko 2 milijarde u izvanproračunskim fondovima.

Dr.sc. **Vesna Pusić** je primijetila da su u predloženim stavkama rashodi za zaposlene povećani za 8,2 posto, dakle, više nego što su tražili sindikati na ime povećanja plaća. To znači da je iznos od oko 470 mln. kuna predviđen za novo zapošljavanje ili neku drugu namjenu. **Klub zastupnika HNS-a** se ne može složiti s povećanjem rashoda koje nije utemeljeno na pregovorima sa sindikatima, zaključila je.

Po riječima **Damira Kajina**, **Klub zastupnika IDS-a** ne može prihvatiti amandman kojim se smanjuju subvencije trgovackim društvima, brodogradnji, poljoprivrednicima, obrtnicima te malim i srednjim poduzetnicima. S druge strane, planirana su sredstva za pomoć stranim vladama u iznosu od 97,1 mln. kuna, napominje zastupnik.

Protiv kresanja zdravstvenog proračuna

Unatoč proklamiranoj želji za reformom zdravstvo je opet ostalo prikraćeno, i to za milijardu i 700 milijuna kuna, upozorio je dr.sc. **Mirando Mrsić (Klub zastupnika SDP-a)**. To znači da će se i dalje povećavati dugovi za lijekove, a neće se smanjiti ni rokovi plaćanja (između 180 i 240 dana). Zdravstvo je svakako jedan od većih gubitnika ovog proračuna, ali ne pomognemo li poduzećima, može doći u pitanje kompletne nadgradnje, upozorava **Damir Kajin**. Po mišljenju ideosvaca spomenuti novac je trebalo ostaviti zdravstvu radi investiranja u bolničke objekte. Ako u ovoj zemlji ima novaca za rukometne dvorane, mora ga biti i za gradnju novih bolnica, naglašava zastupnik.

Nije logično da Klub zastupnika HDZ-a, koji je podržao zdravstvenu reformu i prateće zakone, uopće pomišlja podržati kresanje zdravstvenog proračuna, negodovala je dr.sc. **Vesna Pusić**. Osim toga, sa stavke Ministarstva znanosti „skida“ se 80 mln. kuna (ta bi svota bila dovoljna za plaćanje prijevoza učeniciма trećih i četvrtih razreda), poljoprivredi se reže 98 ml. kuna, resoru vanjskih poslova više od 47 mln. kuna, itd. Budući da to bitno mijenja koncepciju predloženog Proračuna, HNS neće podržati treći amandman Vlade, napomenula je zastupnica.

Unatoč silnim obećanjima Podravina opet ostaje otok, izjavio je **Zvonimir Mršić (Klub zastupnika SDP-a)** aludirajući na amandman kojim je Vlada reducirala Program gradnje i rekonstrukcije brzih cesta za 90 mln. kuna, te smanjila sredstva za rekonstrukciju i uređenje cesta na otocima (u iznosu od 100 mln. kuna). Sada tvrdi da nema novaca za izgradnju tzv. podravsko-bilogorskog ipsilona, ali obećava da će, umjesto brze ceste, do 2011. izgraditi autocestu do Koprivnice i Bjelovara. Postavlja se pitanje odakle će-

mo naredne tri godine namaći 4 milijarde kuna za tu namjenu, negodovalo je zastupnik.

Klub zastupnika HNS-a ne podupire amandman kojim se smanjuju sredstva za programe energetske učinkovitosti i zbrinjavanja posebnog otpada, i to samo četiri dana prije nego što bismo trebali otvoriti pregovaračko poglavje o zaštiti okoliša, izjavila je **Vesna Pusić**. U takvim okolnostima, kaže, ne može se pretpostaviti da će biti udovoljeno njihovim zahtjevima za odgodom primjene pojedinih direktiva EU u toj oblasti.

Ni **Klub zastupnika SDP-a** ne može podržati spomenuti amandman, jer je njegovo obrazloženje potpuno „nemušto“, izjavila je dr.sc. **Mirela Holy**. Vlada bi trebala objasniti kako je moguće da se smanjuju rashodi Fonda za zaštitu okoliša ako prihodi ostaju isti (naknade su fiksne). Znači li to da je prvotni Finansijski plan Fonda bio nerealan ili da su u 2009. predviđene bitne promjene u strukturi njegova financiranja, pita zastupnica.

Ishod rasprave – unatoč primjedbama oporbe, zastupnici su većinom glasova prihvatali svih šest amandmana Vlade RH.

Amandmani zastupnika

Uslijedilo je izjašnjavanje o brojnim amandmanima zastupnika(79) koje predlagatelj nije uvažio ni nakon dodatnih obrazloženja podnositelja. Po riječima ministra **Šukera** Vladi posebno smeta činjenica da su mnogi od njih pronalazili uštede na pozicijama Ministarstva obrane, i to u okolnostima kad se Hrvatska priprema za ulazak u EU i NATO. Podsjetimo: **Klub zastupnika HNS-a** se zalagao za osiguranje veće svote sredstava za provedbu Nacionalnog programa suzbijanja korupcije te povećanje kreditnog potencijala HBOR-a (radi poticanja izvoza, gospodarskih djelatnosti, te malog i srednjeg poduzetništva).

Haenesovci su predlagali i da se osigura 300 milijuna kuna za naknade radnicima koji će 2009. postati tehnološki višak (npr. u brodogradnji i drugim gospodarskim granama). Među ostalim, tražili su i da se udvostruče planirana poticajna sredstva za povećanje konkurentnosti turističkog tržišta.

Klub zastupnika IDS-a je uložio 12 amandmana na Prijedlog proračuna. Na inzistiranje Saveza gradova i općina tražio je povećanje planiranih sredstava za financiranje decentraliziranih poslova prostornog uređenja i gradnje. Zahtijevao je i više novca za brojne lokalne projekte na području Istarske i Primorsko-goranske županije (modernizacija prometnice GP Požane – Buzet, izgradnja dviju traka Pulske zaobilaznice, rekonstrukcija kanalizacije u Bužetu, izgradnja i dogradnja školskih objekata, itd.).

Vlada smatra da su planirana sredstva za nacionalne manjine dostatna pa nije prihvatile zahtjev **Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina** da se ta svota poveća ni prijedlog **Zlatka Koračevića (HNS)** da se osiguraju sredstva za uređenje romskog naselja Strmec u Varaždinskoj županiji. Zastupnik se zalagao i za poticanje poduzetničke infrastrukture na tom području, izgradnju željezničko-cestovnih prijelaza, vodoopskrbnog i sustava odvodnje, dogradnju i adaptaciju Opće bolnice u Varaždinu te osiguranju više novca za kapitalne investicije u školstvu.

Spomenimo i prijedlog **Zlatka Horvata (HNS)** da se planirana sredstva za restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije preusmjerene za poticanje tekstilne i drvne industrije. Založio se i za sufinanciranje privatnih gimnazija te izgradnje studentskog restorana u Varaždinu.

Željko Vincelj(HNS) je predložio da se poveća predviđena svota za stvaranje i obnavljanje robnih zaliha te udvostruče kapitalna ulaganja u autoceste. Zatražio je i povećanje sredstava za nastavak započetih in-

frastrukturnih projekata u poduzetničkim zonama na području Krapinsko-zagorske županije te uložio 4 amandmana na prijedloge financijskih planova Hrvatskih cesta i Hrvatskih voda za 2009.

Spomenimo i neke od brojnih amandmanskih zahtjeva **Gorana Beusa Richembergha(HNS)**. Predlagao je, među ostalim, da se osigura više novca za izgradnju vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije – Istok, za sanaciju i održavanje županijskih cesta, izgradnju školskih objekata na području Zagrebačke i Sisačko-moslavačke županije, za izgradnju poduzetničke infrastrukture u Velikoj Gorici, obnovu objekata Europskog sela roda u Čigoču, za osnivanje konjogojskog centra pasmine hrvatski posavec u Lukavcu i dr.

Boro Grubišić (HDSSB) je, među ostalim, tražio više novca za razvoj pograničnih područja te povećanje stavke na kojoj su predviđena sredstva za skrb o prognanicima, odnosno Republički fond „Kralj Zvonimir” (za 40 mln. kuna).

Dr.sc. **Vesna Pusić** je predlagala da se poveća planirana svota za javni međumjesni prijevoz učenika (za 74,2 mln. kuna), kako bi se osigurao besplatan prijevoz i za učenike 3. i 4. razreda srednjih škola. Založila se i za to da se iz Proračuna financira doplatak na sljeopoću u prvih šest mjeseci primjene zakona čije je donošenje Vlada najavila te za osiguranje većeg iznosa za poticanje visokoškolske suradnje s inozemstvom i pripremu hrvatskih ustanova za cijeloživotno učenje. Tu je i njen zahtjev za osjetno povećanje sredstava za

suzbijanje zlorabe opojnih droga (sa 267 tisuća na milijun i 267 tisuća kuna).

Nakon izjašnjavanja o amandmanima (pri čemu su se zastupnici priklonili mišljenju Vlade) prešlo se na glasovanje o Prijedlogu proračuna i pratećim dokumentima. Ishod – Državni proračun za 2009. donesen je većinom zastupničkih glasova (80 „za” i 52 „protiv”). Sukladno Zakonu o proračunu Sabor je dao suglasnost i na finansijske planove izvanproračunskih korisnika za 2009. – Hrvatskih voda, Hrvatskih cesta, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatskog fonda za privatizaciju te Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

D.K; M.Ko.

Obljetnica smrti prvoga hrvatskoga predsjednika

Na početku svog izlaganja predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr.sc. **Ivo Sanader** podsjetio je na obljetnicu smrti prvoga hrvatskoga predsjednika dr. Franje Tuđmana. U svoje ime i u ime Vlade Republike Hrvatske izrazio je duboko poštovanje prema prvom hrvatskom predsjedniku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Donesen Zakon o izvršenju Državnog proračuna za 2009. godinu

Zastupnici su na 7. sjednici Sabora 10. prosinca 2008. godine raspravili Konačni prijedlog o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu. Nakon što se predstavnik predlagatelja očitovao o amandmanima koje su uputili saborski odbori, Klub zastupnika SDP-a, kao i sam predlagatelj – Vlada Republike

Hrvatske, 15. prosinca uslijedilo je glasovanje i prihvatanje navedenog zakonskog teksta većinom zastupničkih glasova.

O PRIJEDLOGU

U ime predlagatelja uvodno i sažeto obrazloženje podnio je ministar financija **Ivan Šuker**. Naglasio je da

se ovim zakonskim tekstom definira proračunska zaliha u iznosu od 429 milijuna i 900 tisuća kuna. Zakon utvrđuje i upravljanje dugom, pa se Vladi daje mogućnost zaduženja na inozemnom i domaćem tržištu do iznosa od 14,7 milijardi kuna. Od tогa iznosa, tekuća otplate glavnice iznosi 9,8 milijardi kuna, a ostatak je za pokriće deficit-a. Iznio je podat-

ke i o ukupnoj visini zaduženja izvanproračunskih korisnika kao i modele kojima će se HABOR morati služiti kako bi došao do financijskih sredstava na međunarodnom tržištu. Također je definirao i modele vezane uz povrat plaćenog PDV-a za opremu nabavljenu vatrogastvu i znanstvenim potrebama, te povrat PDV-a na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima s područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima. Na kraju izlaganja ministar Šuker je u sažetim konstatacijama pojasnio i okolnosti osiguranja i povrata sredstava za subvencioniranje kamata i kapitala za rad HABOR-a.

RADNA TIJELA

O podnijetom zakonskom prijedlogu očitovala su se i nadležna radna tijela Sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je donošenje ovoga Zakona, te podnio amandmane na članke 45, 46. i 51. Konačnog prijedloga. Obrazlažući podnjete amandmane, navodi se da stupanje na snagu zakona ili odgoda stupanja na snagu pojedinih njegovih odredaba treba biti na razvidan način utvrđena samim zakonom. Potpora za donošenje predloženoga zakonskog teksta uslijedila je nakon provedene rasprave i na ostalim radnim tijelima: **Odboru za financije i državni proračun, Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odboru za gospodarstvo, Odboru za razvoj i obnovu, Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu, Odboru za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj, Odboru za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo, Odboru za zdravstvo i socijalnu skrb, Odboru za pomorstvo, promet i veze, Odboru za prostorno uređenje i graditeljstvo, Odboru za ratne veterane, Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odboru za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Odboru za turizam,**

Odboru za informiranje, informatizaciju i medije, Odboru za zaštitu okoliša, te Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu koji je ujedno podnio amandman kojim se dopunjaje članak 40. predloženoga Zakona. Predloženo je da se neporezni prihodi iznimno mogu koristiti i za neke druge namjene iz utvrđenog djelokruga, s tim da se ne dovede u pitanje obavljanje djelatnosti koja se financira iz navedenog prihoda.

AMANDMAN VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Sukladno utvrđenim poslovničkim odredbama i Vlada je podnijela amandman. Promjene su vezane uz članak 26., stavak 1. gdje se iznos „14.715.870.950,00“ zamjenjuje iznosom „12.764.034.950,00“, te u stavku 3., gdje se iznos: „1.664.206.840,00“ zamjenjuje iznosom „1.474.206.840,00“ kuna. U obrazloženju se navodi da se zbog ukupnog smanjenja rashoda smanjuje potreba za zaduživanjem, te su izmjenjeni iznosi zaduženja navedeni u članku 26. Konačnog prijedloga o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnika predlagatelja, predsjedavajući je otvorio raspravu pozivajući predstavnike parlamentarnih klubova zastupnika, da se očituju o podnijetom zakonskom tekstu. Prva je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila zastupnica **Dragica Zgrebec**. Istanula je da neće prihvatiti Zakon o izvršavanju Državnog proračuna za 2009. godinu, jer Klub ima drugačiji koncept Državnog proračuna. Osvrnula se i na amandmane koje je podnio Klub, upozoravajući da Sabor ne smije na Vladu prenositi ovlasti o preraspodjeli gotovo cijelog proračuna. Ovo pravo izvorno pripada Hrvatskom saboru, a u praksi bi se

moglo dogoditi da Vlada već u siječnju napravi značajniju preraspodjelu sredstava, koja bi mogla izgledati sasvim drugačije u odnosu kako ga je izvorno donio Parlament. Iznijela je još neke konkretne primjedbe, uključujući i sugestiju da se povećaju ukupni prihodi jedinica lokalne i regionalne samouprave. Zatim je uslijedila i pojedinačna rasprava u kojoj su svoje ocjene i stavove iznijeli zastupnici: **Marija Lugarić (SDP)** i **Arsen Bauk (SDP)**. Završni osrvt iznio je ministar Šuker koji se osvrnuo na prijedloge i primjedbe koje su se čule tijekom rasprave. Upozorio je da je sam model Proračuna rađen po zakonu donesenom još 2003. godine, pa samim tim otpadaju neke od primjedbi koje su se čule iz redova zastupnika SDP-a. Precizirao je ujedno pojedine stavke objašnjavaći razloge i pozadinu određenih preraspodjela proračunskih korisnika. Na kraju je podsjetio da su ocjene o dobro uređenim javnim financijama pristigle i iz nadležnog Ureda za reviziju. Predsjedavajući je zaključio raspravu.

OČITOVARJE O PODNESENIM AMANDMANIMA

Prije samog glasovanja, otvorena je rasprava o podnijetim amandmanima. Nakon što je ministar Šuker obrazložio podneseni amandman **Vlade**, uslijedilo je i glasovanje. Nakon brojanja glasova, predsjedavajući je konstatirao da je amandman Vlade prihvacen većinom: 86 glasova „za“, 30 „protiv“ i 7 „suzdržanih“. Time je ovaj amandman postao sastavnim dijelom zakonskog prijedloga, pa se pristupilo glasovanju o amandmanima koje je podnio **Odbor za zakonodavstvo**. Vlada je prihvatile amandmane Odbora na članke 45, 46. i 51. pa su i oni postali sastavnim dijelom zakonskog prijedloga. Vlada nije prihvatile amandman na članak 40. kojega je podnio Odbor za lokalnu i

područnu (regionalnu) samoupravu. U obrazloženju je navedeno da se radi o namjenskim sredstvima i bilo bi neologično da se ta sredstva mogu koristiti za druge svrhe. Za riječ se javio i predstavnik navedenog odbora, zastupnik Zvonimir Mršić. Smatra da treba voditi računa o mogućnostima povrata poreza koje većina jedinica lokalne samouprave mora vratiti, te o ostalim problemima koji se odnose na samo financiranje jedinica lokalne samouprave. Usljedilo je glasovanje o podnesenom amandmanu, te konstatacija predsjedavajućega da nije dobio potrebnu većinu. Ministar finansija osvrnuo se zatim i na amandmane koje je uputio Klub zastupnika SDP-a. Prvi amandman Vlada nije prihvatala jer ovakva odredba postoji

već dugi niz godina, a i pozitivna iskustva Europske unije teže ka većoj fleksibilnosti izvršenja proračuna. U ime Kluba zastupnika SDP-a za riječ se javila zastupnica Dragica Zgrebec. Predložila je brisanje odredbe sadržane u članku 7., a radi se o preraspodjeli proračunskih sredstava čija se ovlast s Parlamenta prenosi na Vladu. Podsjetila je na Ustavne odredbe kojima se preciziraju postupci oko donošenja i izvršenja Proračuna, te zamolila da se o podnijetom prijedlogu glasuje. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Drugi amandman Kluba zastupnika SDP-a Vlada nije prihvatala ocjenjujući neologičnim da se jedinicama lokalne samouprave omogući dvostruko veće zaduživanje u odnosu na

prethodnu godinu. Usljedilo je obražloženje zastupnika Zvonimira Mršića koji je objasnio razloge i okolnosti zbog kojih je podnesen amandman, te napomena predsjedavajućega koji je pozvao zastupnike da se očituju o navedenom prijedlogu.

Nakon brojanja glasova konstatovalo je da ni ovaj amandman nije dobio potrebnu većinu, te dao na **glasovanje Konačni prijedlog zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu. Utvrđeno je da je većinom glasova; 79 „za“ i 52 „protiv“ donesen Zakon o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, zajedno s prihvaćenim amandmanima.**

V.Ž.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Reforma kaznenog sustava

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova na 7. sjednici 11. prosinca 2008. godine razmotrili Konačni prijedlog zakona o kaznenom postupku. Ocijenjeno je da se njime ostvaruje reforma i preobrazba kaznenog postupka. Predložene zakonske odredbe usklađene su s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

O PRIJEDLOGU

Uvodno obrazloženje u ime predlagatelja podnijela je državna tajnica u Ministarstvu pravosuđa Tatjana Vučetić. Napominjući kako je riječ o jednom od temeljnih zakona hrvatskog pravnog poretka, podsjetila je na kronologiju izrade i osnovne postavke Konačnog prijedloga zakona o kaznenom postupku. Sam prijedlog počiva na zamisli

reforme kaznenog postupka, a u pravcu preobrazbe iz mješovitog tipa kaznenog postupka u kazneni postupak akuzatorskog tipa. Ta preobrazba dovodi do nove konceptualizacije brojnih procesnih ustanova. Kao ključne reforme kaznenog postupka mogu se izdvojiti reforma prethodnog postupka jer se ukida sudska, a uvodi tužiteljska istraga. Sud je prema novom prijedlogu, istaknula je državna tajnica Vučetić, neutralan subjekt koji odlučuje o pravima, uspostavlja ravnotežu među suprotstavljenim strankama, te kada je to potrebno, regulira njihove odnose. Obrazložila je i neke druge novine, objašnjavajući pravni položaj žrtve i oštećenika, kada se nastoji umanjiti njihova trauma koja je već učinjena kaznenim djelom. Obrazložila je zatim i novosti vezane uz sam postupak uhićenja, upotrebu istražnog zatvora, mogućnost

obnove kaznenog postupka bez nazočnosti osuđenika, kao i ovlasti istražitelja unutar državnog odvjetništva.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovala su se i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je njegovo donošenje, a na tekst Konačnog prijedloga podnio četiri amandmana kojima se pojašnjava njihov nomotički izričaj. **Odbor za pravosuđe** podupro je donošenje predloženog zakonskog teksta. **Odbor za europske integracije** utvrdio je da je Konačni prijedlog zakona o kaznenom postupku usklađen s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnika predlagatelja, otvorena je rasprava, a prvi je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio zastupnik dr.sc. **Ivo Josipović**. On je metaforički ZKP nazvao „malim Ustavom”, ističući da se njime uređuju vrlo osjetljiva prava građana i funkcioniranje države. Zamjerio je predlagatelju što je ponudio raspravu u vremenskom škripcu, jer se time smanjuju mogućnosti pravodobnih intervencija i popravaka pojedinih nepreciznosti. Objasnio je zatim i argumentaciju zbog koje se pristupilo zakonskim izmjenama, te objasnio pojedine aspekte postupka tužilačke istrage. Osvrnuo se zatim i na pojedine načelne propuste, ocjenjujući nedopustivim da pritvor u takvoj istrazi traje 6 mjeseci. Uočio je i određene nedosljednosti pa i kontradikcije, unutar pojedinih predloženih odredbi, navodeći tretman nezakonitih dokaza i isključenja privatnih spisa, poput dnevnika silovatelja, te nepostojanje pravnog lijeka u nekim slučajevima. Uočio je probleme i u vezi s ravno-pravnosću stranaka u postupku, jer lošije imovno stanje optuženika može biti prepreka pri vještačenju i prikupljanju dokaza. Ocenjeno je da je u predloženi zakonski tekst uloženo puno truda, ali propusti i pogreške se ne smiju zanemariti, pogotovo s aspekta zaštite ljudskih prava.

Zastupnica **Ana Lovrin** iznijela je stavove i ocjene u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**. Smatra da se radi o izuzetno opsežnom zakonskom tekstu koji je jedan od temeljnih zakona hrvatskog pravnog poretku. Njime se jamči ravnoteža između djelotvorne zaštite društva od najopasnijih napada, tako da počinitelji kaznenih djela budu otkriveni, procesuirani i kažnjeni temeljem zakona. Istovremeno se mora jamčiti poštovanje dosegnutih načela zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda u vodenju kaznenog postupka. Zakonski prijedlog je zastupnica Lovrin, nala-

zi se na pravcu reforme i preobrazbe u kazneni postupak akuzatorskog tipa. Objasnila je zatim neke od temeljnih postavki predloženoga teksta i izmjene pojedinih pravnih instituta.

Uslijedio je i završni osvrt državne tajnice **Tatjane Vučetić**, koja je zahvalila svima koji su sudjelovali u raspravi i podnijeli amandmane. Sve podnijete prijedloge koji pridonose boljoj kvaliteti i poboljšanju Zakona razmotrit će predlagatelj.

OČITOVARJE I GLASOVANJE O AMANDMANIMA

Prije glasovanja (15.prosinca 2008.), predstavnik predlagatelja očitovalo se o podnesenim amandmanima na Konačni zakonski prijedlog.

- Nije prihvaćen prvi amandman zastupnika **Ive Josipovića (SDP)** jer je ocijenjeno da postojeća terminologija koja se odnosi na istražni zatvor, primjereno označava mjere osiguranja osobe koje su lišene slobode.

- Prihvaćen je amandman **Odbora za zakonodavstvo** kojim se obavlja nomotehničko uskladivanje u članiku 2. stavku 1. predloženog teksta.

- Prihvaćen je amandman zastupnika **Josipovića** koji se odnosi na članak 112. stavak 2., gdje se na kraju prve rečenice dodaje tekst; „od trenutka uhićenja”.

- Nije prihvaćen sljedeći amandman istog podnositelja, a koji se odnosi na izmjene unutar članka 123. Državna tajnica predloženu Vladinu formulaciju ocijenila je prihvatljivom. Uslijedilo je glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

- Djelomično je prihvaćen amandman kojega je uputio zastupnik **Dragutin Lesar (nezavisni)** i to da se u članku 206. na kraju stavka 3. briše točka te dodaje zarez i riječi: „te na njen zahtjev osobu protiv koje je prijava podnesena”. Međutim, budući da predlagatelj nije bio nazo-

čan, moralo se pristupiti glasovanju o cjelini predloženog amandmana. Amandman nije prošao.

- Nije prihvaćen amandman zastupnice **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** koji se također odnosi na izmjene u članku 206. stavak 5., a kojim se uređuje prikupljanje podataka vezanih uz zakonom zaštićene tajne. Zastupnica Antičević-Marinović dodatnim je riječima obrazložila smisao i korist od podnesenog amandmana, a nakon toga uslijedilo je glasovanje. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

- I sljedeći amandman potpisala je zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. Predstavnica Vlade prihvatala ga je djelomično i to njegov prvi dio. Drugi dio predloženog amandmana, odbija se jer kazna zatvora kao procesna kazna u svim je slučajevima propisana u najduljem trajanju od mjesec dana. Zastupnica Antičević Marinović javila se za riječ, upozorivši na potrebu da se uputi primjerena poruka mafijašima i „peraćima novca”, koje se ne može zastrašiti jednomjesečnom zatvorskom kaznom. Amandman nije prihvaćen.

- Prihvaćen je u cijelosti sljedeći amandman zastupnice **Antičević Marinović**, a koji se odnosi na promjene unutar članka 208., stavka 2., gdje se iza riječi „nad izvidima” dodaju riječi: „i za taj rad odgovara državnom odvjetniku”. Predsjedavajući je napomenuo da prihvaćeni amandman postaje sastavnim dijelom zakonskog prijedloga.

- Na red je došao amandman kojega je uputio zastupnik **Ivo Josipović (SDP)** koji je sugerirao brisanje prvoga stavka unutar članka 246. predloženoga teksta. Amandman je prihvaćen samo djelomično, tako da se na kraju navedenog stavka dodaje zarez i riječi: „osim ako se radi o pretrazi doma ili prostora iz članka 256. ovog zakona”. Budući da predlagatelj amandmana nije bio prisutan, uslijedilo je glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

• Nije prihvaćen amandman pod rednim brojem 10. kojega je također uputio zastupnik **Josipović**. Predložio je izmjene u članku 262. stavak 1. koje nisu prihvaciene. Ocijenjeno je da je prvobitna formulacija jasnija, pa predložene promjene ne dolaze u obzir. I ovdje je uslijedilo glasovanje. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

• Uslijedilo je očitovanje o dva amandmana koja je uputio zastupnik **Emil Tomljanović (HDZ)**. U člancima 332. i 333. došlo je do pogreške u navođenju točaka pa se to ispravlja navedenim amandmanima. Amandmani su prihvaćeni.

• Zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** podnijela je amandman kojim se preciziraju odredbe članka 355. predloženog zakonskog teksta. Državna tajnica **Tatjana Vučetić** nije ga prihvatala, ocjenivši da je postojeća formulacija jasnija jer se „ne prejudicira je li

optuženik kriv ili nije kriv, nego se sprječava da nedovoljno osnovana optužba bude iznesena na raspravi...”. Uslijedilo je obrazloženje predlagateljice amandmana, a nakon toga i glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

• Prihvaćen je amandman zastupnika **Ive Josipovića** kojim se preciziraju odredbe članka 366. stavka 2. predloženoga teksta. Predstavnica predlagatelja u potpunosti je prihvatiла i slijedeća dva amandmana istog podnositelja. Predložene promjene odnose se na tekst članaka 393. (stavak 2.) i 416. (stavak 4.). Amandman zastupnika Josipovića kojim se predlažu izmjene članka 419 (stavak 1.) pod rednim brojem 17., prihvaćen je djelomično. Budući da predlagatelj nije bio nazočan, predsjedavajući je objasnio da treba obaviti glasovanje o cijelokupno predloženom amandmanu. Amandman nije prihvaćen.

• Prihvaćen je, međutim, amandman istog predlagatelja, kojim se predlaže preciziranje odredbe članka 419, stavka 2 Prijedloga zakona.

• Zastupnik **Ivo Josipović** podnio je amandman i na tekst članka 508., ali on nije prihvaćen; nije dobio ni potreban broj zastupničkih glasova.

• Preostala tri amandmana **Odbora za zakonodavstvo** kojima se preciziraju odredbe članaka 572, 574. i 575. Odbora prihvaćena su.

Predsjedavajući je konstatirao da prihvaćeni amandmani postaju sastavnim dijelom predloženog zakonskog teksta, te napomenuo da je za donošenje toga Zakona potrebno najmanje 77 glasova. Glasovanje je obavljeno 15. prosinca 2008. godine. Predloženi zakonski tekst zajedno s usvojenim amandmanima, prihvaćen je većinom: 88 „za” i 33 „protiv”.

V.Z.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Propisane energetske djelatnosti u sektoru plina

Osnovni razlog donošenja predloženog zakona je usuglašavanje našeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i nezadovoljavajuća dostignuća stupnja liberalizacije i otvorenosti tržišta energije.

Hrvatski je sabor o zakonu, u hitnom postupku, raspravlja 12. prosinca 2008.

O PRIJEDLOGU

Uvodno obrazloženje o zakonskom prijedlogu podnio je državni

tajnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva **Miljenko Pavlaković**. Zakonom se utvrđuje sadržajni obuhvat energetskih djelatnosti u sektoru plina i sudionika na tržištu plina. Uvode se novi izrazi u sektoru plina – „bilančne skupine” i „voditelj bilančne skupine” – sa svrhom da se u tržišnim uvjetima i po principima funkcioniranja tržišta plina organizacijski ustroje pravila dnevног nominiranja količina plina na ulazima i izlazima u i iz transportnog sustava. Cilj je također osigurati uravnoteženo stanje plinskog su-

stava, napose sankcioniranje sudionika na tržištu plina u slučaju neprihvatanja odredbi Zakona.

U ime predlagatelja Pavlaković je prihvatio amandmane Odbora za zakonodavstvo.

RADNA TIJELA

Poduprijevši donošenje predloženog Zakona hitnim postupkom, **Odbor za zakonodavstvo** amandmanski je intervenirao zatraživši nomotehničke korekcije članaka 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12. i 15.

Donošenje predloženog Zakona poduprli su **Odbor za gospodarstvo te Odbor za razvoj i obnovu**.

RASPRAVA

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagatelja, uslijedila je rasprava po klubovima, a prvi je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio **Luka Denona**. Klub ne vidi razlog donošenja zakona po hitnom postupku, ponajprije zato što se po Poslovniku tako donose zakoni koji sprječavaju ili otklanjaju veće poremećaje u gospodarstvu. Donošenje ili nedonošenje predloženog zakona nema utjecaja na takva događanja, ustvrdio je zastupnik. Hitno donošenje zakona nije potrebno ni radi uskladivanja obavljanja energetskih djelatnosti s pravnom stečevinom Europske unije budući da je Hrvatski sabor još 2007. donio Zakon o tržištu plina usuglašen sa zakonodavstvom Europske unije.

Regimenta posrednika

Predloženi zakon uvodi nove sudionike na tržištu plina npr. „opera-

tor tržišta plina”. Netko tog operatera treba platiti, kaže Denona, a poznato je da Hrvatska regulatorna agencija već naplaćuje svoje usluge sa 0,05% ukupnog prihoda pa je pitanje koliku će cijenu plina plaćati njegov krajnji korisnik. Predloženi bi zakon vrijedio za visoko organizirano tržište zasićeno potrošačima s visokim stupnjem industrijalizacije. Mađarskoj je godišnje potrebno 12 milijardi kubika plina, Italiji više od 100 milijardi, a Hrvatskoj 3,5 miliarde pa je pitanje je li s takvom potrošnjom tog energenta Hrvatskoj baš potreban jako glomazan plinski sustav i njegovo pretjerano normiranje. Zakonski se prijedlog predlaže po hitnom postupku kako bi se prikrio nerad jer nisu doneseni predviđeni pravilnici koji su trebali regulirati tržište plina, pa Klub neće podržati predloženi zakon, zaključio je zastupnik.

Deklariran proces liberalizacije plinskog tržišta u nekoliko je godina doveo do bujanja raznoraznih sudionika na tržištu plina, primjetio je **Željko Vincelj** u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Između proizvođača plina na početku i tarifnog kupca na

kraju procesa opskrbe plinom poređali su se brojni drugi sudionici opskrbe plinom (ukupno njih 13), a sve do jučer smo ih, kaže, doživljavali u shemi INA, komunalac i konačni kupac. Vincelj nije siguran može li itko, osim rijetkih, razlikovati tako šaroliko društvo sudionika u plinskom biznisu, ali je zato siguran da „sva ta regimenta” posrednika u putovanju plina iz zemlje do naših plinomjera u kući ili poduzeću neće donijeti jeftiniji plin.

U završnom osvrtu državni tajnik **Miljenko Pavlaković** osvrnuo se na raspravu, podsjetivši na direktivu Europske unije koja se odnosi na liberalizaciju tržišta plina i operatore u tom procesu. Hrvatsko se zakonodavstvo samo uskladjuje s tom direktivom Unije, kaže Pavlaković dodavši kako će uvođenje tih operatora samo neznatno (doslovno u promilima) opteretiti cijenu plina.

Hrvatski je sabor 15. prosinca 2008. hitnim postupkom donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, zajedno s prihvaćenim amandmanima (77 „za”, 28 „protiv” i 2 „suzdržana“).

J.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O PRIZNAVANJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Zastupnici su na 7. sjednici, 11. prosinca 2008. godine, raspravljali o Prijedlogu zakona o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Zakonom će se propisati način, postupak i mjesto podnošenja zahtjeva za priznavanje stručnih kvalifikacija državljanima članica Europske unije.

O PRIJEDLOGU

Državni tajnik u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa **Radovan Fuchs** rekao je kako je donošenje zakona bitno zbog zatvaranja III. poglavlja pregovora sa Europskom

unijom. Bit prijedloga zakona jest stvaranje pravnog okvira i administrativne infrastrukture za priznavanje stručnih kvalifikacija u tzv. reguliranim profesijama kao što su: pružanje zdravstvenih usluga, farmaceuti i arhitekti. Dakle, zaključio je, primjenom toga zakonskog akta stvorit će se način, postupak i mjesto gdje će državljanji zemalja članica EU moći podnosići zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija.

RADNA TIJELA

Slijedeća radna tijela predložila su prihvatanje predloženog zakona:

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za europske integracije te Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu.

RASPRAVA

Zastupnik **Nevio Šetić** govorio je u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**. Rekao je kako se nuda da će biti postignut visok stupanj slaganja o potrebi donošenja tog zakona kojim bi se u potpunosti uskladilo hrvatsko zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU u okviru III. pregovaračkog poglavlja. Također, dodao je, tim će se zakonom omogućiti veća pokretljivost radne snage zbog propisiva-

nja priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija radi pružanja usluga, te smanjiti administrativni zahtjevi prema radnicima u tzv. reguliranim profesijama. Zaključio je kako je Prijedlogu zakona potrebna nomotehnička dorada, za što se nuda da će biti učinjeno do sljedećeg čitanja.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je zastupnik **Danijel Mondkar**. Rekavši kako će Klub zastupnika SDP-a podržati donošenje Zakona, podsjetio je kako se tim aktom uređuje priznavanje kvalifikacija samo za regulirane profesije što

se provodi u objedinjenoj proceduri, dok ostali još uvijek svoj status reguliraju prema Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Zastupnik se u nastavku izlaganja osvrnuo na sustav obrazovanja u RH koji je još uvijek, prema njegovim riječima, podosta nefleksibilan te da je uz veću prilagodljivost sustava potrebno i praktično uvesti i urediti načelo cjeloživotnog obrazovanja. Zastupnik je zaključio da je potrebno kvalitetno reformirati sustav obrazovanja, ali i uvesti odgovarajuće administrativne kapacitete.

Državni tajnik u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa **Radovan Fuchs** u svom završnom obraćanju zahvalio je zastupnicima na kvalitetnoj raspravi te je rekao da će predlagatelj do sljedećeg čitanja uvrstiti u Prijedlog izrečene sugestije.

Zastupnici su, 15. prosinca 2008., većinom glasova (sa 104 glasa „za” i 4 „suzdržana”), prihvatali zaključak kojim se prihvata Prijedlog zakona o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

A.F.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ARHITEKTONSKIM I INŽENJERSKIM POSLOVIMA I DJELATNOSTIMA U PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Proširen krug ovlaštenih za izradu prostornih planova

Zastupnici su na 7. sjednici, 11. prosinca 2008. godine, raspravljali o Konačnom prijedlogu zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji. Njime se, među ostalim, proširuje krug osoba koje, kao stručni suradnici, mogu izraditi prostorne planove, odnosno dokumente prostornog uređenja.

O PRIJEDLOGU

Državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Davor Mrduljaš** dodatno je obrazložio Konačni prijedlog zakona. Uvodno je istaknuto kako je u tekstu Konačnog prijedloga uvrštena većina primjedaba i prijedloga te je izvršena pravna i nomotehnička dorada teksta. Ovaj zakon uskladen je s Prijedlogom zakona o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, a njime je, također, proširen krug

osoba koje kao stručni suradnici mogu izraditi prostorne planove odnosno dokumente prostornog uređenja. Dodao je kako se tim zakonom uređuje i licenciranje izvođača. Prihvaćanjem Zakona, zaključio je državni tajnik, zaključila bi se započeta reforma zakonodavstva u području prostornog uređenja i gradnje.

RADNA TIJELA

Slijedeća radna tijela podržala su prihvatanje predloženog zakona: **Odbor za zakonodavstvo, Odbor za europske integracije te Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo.**

RASPRAVA

Prvi u raspravi, u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**, govorio je **Jerko Rošin**. Izrazivši zadovoljstvo dobrom suradnjom svih zainteresiranih strana u izradi Prijedloga zakona, zastupnik

je naglasio kako se Hrvatska njime napokon usklađuje sa standardima Europske unije. Osvrnuvši se na novine koje Zakon donosi, posebno je izdvojio omogućavanje registriranim zadrugama za građenje dobivanje suglasnosti za obavljanje djelatnosti te jasnije uređivanje upravljanja projektantskog nadzora. Zaključio je kako će Klub zastupnika HDZ-a poduprijeti donošenje Zakona.

Zastupnik **Željko Vincelj** govorio je u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Do danas se obavljanje arhitektonskih i inženjerskih poslova i djelatnosti u prostornom uređenju i gradnji reguliralo trima zakonima te je uređivanje, tih poslova jednim zakonom pozitivna činjenica, rekao je zastupnik. Također je pozdravio nov način strukovnog udruživanja koji će omogućiti bolju zaštitu stručnog i javnog interesa vezanog uz pojedino zanimanje kroz četiri zasebne komore. Novost su i: reguliranje

obavljanja djelatnosti upravljanja projektom gradnje, propisivanje visokih kazni te pojednostavnjena procedura dobivanja licenci za građevinske tvrtke. Zastupnik je upozorio da se postojećim rješenjem domaći građevinari stavlju u ne-povoljan položaj prema inozemnim investitorima, zbog kraćeg postupka dobivanja licence, te je sugerirao da postupak licenciranja za sve tvrtke bude identičan.

Klub zastupnika HNS-a podržat će ovaj Prijedlog zakona. Posljednji u raspravi po klubovima govorio je zastupnik **Goran Heffer iz Kluba zastupnika SDP-a**. Rekavši kako bi osnovni ciljevi zakona iz tog područja trebali biti usmjereni na zaštitu i promišljeno gospodarenje prostorom te jednostavniju i transparentniju proceduru ishodeњa građevinskih dozvola, zastupnik je zaključio kako nije siguran da će ovakav konačni prijedlog zakona te ciljeve u potpunosti ispuniti. Drži da se zakonskim rješenjem favorizira arhitektonска struka naspram urbanističke, što se

može negativno odraziti na kvalitetu izrade prostornih planova. Isti problem pojavljuje se i u području projektiranja i stručnog nadzora gradnje gdje se, prema mišljenju zastupnika, ponovno favoriziraju arhitektonska i građevinska struka nauštrb inženjera strojarstva, koji nedvojbeno posjeduju potrebna znanja za obavljanje tih vrsta poslova, posebno kad su u pitanju čelične konstrukcije. Zaključio je kako Klub zastupnika SDP-a ne može poduprijeti zakon, dok se navedena pitanja ne rješe.

U pojedinačnoj raspravi govorili su zastupnici: **Mario Habek (SDP)**, **Anđelko Mihalić (HDZ)** i **Goran Heffer (SDP)**.

Državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Davor Mrduljaš** zaključno je zahvalio zastupnicima na konstruktivnoj raspravi.

AMANDMANI

Prihvaćeni su sljedeći amandmani: – amandmani **Odbora za zakonodavstvo** na članke: 36, kojim se nomotehnički uređuje izričaj; 37. i 72, u kojima se u stavcima 3. obaju članaka brišu riječi: „pred Upravnim sudom RH”; te članak 163, kojim se nomotehnički uređuje izričaj.

Amandmanom Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo u članku 60, stavku 1. podstavku 2. iza riječi „strojarske opreme” briše se preostali tekst i dodaje: „te izrada projekta vodovoda i kanalizacije”. U članku 92, stavku 1. brojka „4” se zamjenjuje brojkom „8”; u člancima 104. i 113. kojima se nomotehnički uređuje izričaj.

Zastupnici su, 15. prosinca 2008., većinom glasova (sa 100 glasa „za” i 4 „suzdržana”), prihvatali Konačni prijedlog zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji zajedno s prihvaćenim amandmanima.

A.F.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU BROJ 7598 HR ZA PROJEKT UNAPRJEĐENJA HITNE MEDICINSKE POMOĆI I INVESTICIJSKOG PLANIRANJA U ZDRAVSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

O zakonskom prijedlogu Hrvatski je sabor raspravljaо hitnim postupkom 15. prosinca 2008.

Riječ je o potvrđivanju Ugovora o zajmu broj 7598 HR za projekt unapređenja hitne medicinske pomoći i investicijskog planiranja u zdravstvu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Iznos zajma je 18,1 milijun EUR-a, a rok njegove otplate je 30 godina (uključujući poček od pet godina). Zajam je temeljen na LIBOR-u (londonska međubankovna ponudbena kamatna stopa) s fiksnom kamatnom

maržom denominiran u EUR-e, a početna naknada iznosi 0,25% ukupnog iznosa zajma. Projekt će se provoditi putem središnjih tijela državne uprave nadležnih za zdravstvo, a cilj mu je poboljšati učinkovitost sustava hitne medicinske pomoći i ojačati kapacitete Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi za razvijanje i provedbu strateških kapaciteta.

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za financije i državni proračun podržali su donošenje predloženog zakona.

Nakon dr.sc. **Gorana Marića (HDZ)** koji je izvijestio o stavovima Odbora za financije i državni proračun, pristupilo se glasovanju. **Zastupnici su hitnim postupkom 15. prosinca 2008. jednoglasno (117 glasova „za“) donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora o zajmu broj 7598 za projekt unapređenja hitne medicinske pomoći i investicijskog planiranja u zdravstvu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj.**

J.Š.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANA PROGRAMSKOG VIJEĆA HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE ZA PREOSTALI DIO MANDATA

Predlagatelj: Odbor za informiranje, informatizaciju i medije Hrvatskoga sabora

Sukladno članku 18. stavku 1. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji Odbor za informiranje, informatizaciju i medije Hrvatskoga sabora podnio je Prijedlog odluke o imenovanju člana Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije. Za člana Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije Odbor je predložio Zvonka Milasa.

Odbor za informiranje, informatizaciju i medije obrazlažući Prijedlog odluke, naveo je da je 15. rujna

2008., zbog smrti, prestao mandat članu Programskog vijeća HRT-a Juri Njavri. U skladu sa Zakonom o HRT-u, Odbor je pokrenuo postupak izbora člana Programskog vijeća HRT-a za preostali dio mandata. Na svojoj 14. sjednici 12. prosinca 2008. Odbor je jednoglasno utvrdio Prijedlog da se za člana Programskog vijeća HRT-a imenovanje Zvonka Milasa, na prijedlog klubova saborske većine, s obzirom na to da je preminuli Juraj Njavro imeno-

van u Programsko vijeće HRT-a Odlukom Hrvatskoga sabora od 14. listopada 2005. godine na prijedlog klubova saborske većine.

Hrvatski sabor je na svojoj 7. sjednici, 15. prosinca 2008. godine, bez rasprave, većinom glasova, sa 111 glasova „za” i 12 „suzdržanih” donio Odluku kojom se za člana Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije za preostali dio manda data imenuje Zvonko Milas.

S.Š.

izvješća HRVATSKOGA SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica
glavne i odgovorne urednice), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija,
Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj
TAJNICE REDAKCIJE: Danica Baričić, Anita Dizdar
ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722
fax: 01/6303-018
web: <http://www.sabor.hr>
e-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora